

Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára

50 éve történt - **Eörsi István** a „Széchenyi és az árnyak” című színdarabjáról

BELÜGYMINISZTERIUM

III/III-4-a Alosztály

SZIGORÚAN TITKOS!

Adta: "Sziklai" fn. tmb.

Vette: Mályi Vilmos r. fhdgy.

Hely: "Fogas" fn. K-lakás

Idői 1973. okt. 11.

Tárgy: **Eörsi István**

JELENTÉS

Budapest, 1973. október 18.

„**Eörsi Istvánnal** október hónapban találkoztam rövid időre a Bródy Sándor utcában, amikor a Rádióba igyekezett. Már olvastam az Esti Hírlapban a bemutatóra kerülő Széchenyi és az árnyak c. drámájáról. Nem tiltakozott az ellen, hogy jegyet adjon a színdarabra, miután meghívtam vele magamat. Teljesen egyetértett azzal is, hogy „sikerdarabnak” szánta, amely „csupán heccből” tele van félreérthetetlen, örökérvényű kiszólásokkal. Lényegében életközeibe hozza Széchenyi történelmi alakját azzal, hogy „emberként” mutatja be. Nem – legalábbis elsősorban nem – az érdeklő, hogy történelmileg mit jelentett a bécsi udvar és a magyarság számára a „döblingi remete” a Bach-korszakban, az általános Habsburg elnyomás idején, hanem meglehetősen merész alapkonceptióra bázisozza elgondolását. Szerinte Széchenyi nem volt elmebeteg, hanem megfáradt, meg nem értett zseni, akin az idegkimerültség csak ritkán tör ki. Ezzel lehetővé válik, hogy Széchenyi zseniális megjegyzéseket és bolondra valló kijelentéseket tehessen – természetesen úgy, hogy a zsarnoki hatalomellenes általános érvényű kirohanásokról nem tudhatja a néző, hogy ez melyik Széchenyitől származik, de az aktuális értelme nyilvánvaló. Ezzel az alapszituációval könnyen tudhat egyenlőségi jelet tenni a Habsburg elnyomás és a hatalom mai birtokosai közé. A heccjelenetek biztosíthatják majd a sikert.”

„Sziklai” sk.

Értékelés: „Sziklai” utasításunknak megfelelően tájékozódott **Eörsitől** a Széchenyi és az árnyak c. színdarabjának valódi mondanivalója felől. Értékelése politikus, elemző. A jelentésből kiderül, hogy **Eörsi** továbbra is burkolt formában, intellektuális asszociációkkal fejezi ki szembenállását a „hatalommal” szemben. A jelentés megerősíti a 3/a utján keletkezett adatokat.

ÁBTL - 3.1.2. - M-41884/2 /200. oldal

